

Assez d'être tondus!

Ma commune: ma maison.

Liste 6

§§

FÅREN BRÄKER I SCHWEIZ

C-J Charpentier ©

Min familj bor i republiken och kantonen Genève – som det officiella namnet lyder, och det är en omständighet som ofta för mig till edsförbundets franskspråkiga metropol, där jag även tillbringade en del av min barndom.

Visst. Det är rent, snyggt och välordnat, och när jag slinker in på Coop möts jag av livsmedelskvaliteter som får de svenska butikerna att framstå som besläktade med den svunna Sovjetstatens matvaruhallar i Murmansks förorter. Ty det kan knappast bli bättre; med ekologiska krav och tydliga provenienser. Men sedan kommer kluvenheten, och den handlar om politik och pengar.

Sedan ett par år är det främlingsfientliga och högerpopulistiska Schweiziska Folkpartiet (UDC/SVP) det största i landets Förbunds församling, eller parlament.

UDC, med rötter i det tidiga 1900-talets agrara och landsbygdsorienterade grupperingar, bildades formellt 1971 då ett antal småpartier gick samman med bland annat invandarmotstånd, utvisning av utlänningar som begått brott, protektionism och anti-vänsterpolitik på dagordningen. Varefter segertåget under sommaren 2008 beledsagades av en makaber affischkampanj, som tillhör det grövsta som skådats i Europa under modern tid: Tre vita får som sparkar ut ett svart ur landet. Följt av parollerna *skapa säkerhet* och *mitt land, mitt hem*.

I vår och i höst stundar kommunala respektive nationella val, och åter bräker fåren från UDC:s plakat. Men det finns en oavsiktlig miss i dessa grafiska bilder, eftersom den gode kristne schweiziske nationalisten jämförs med just ett får – av sina egna!

Dessvärre ynglar högeridéerna av sig. Således gick de Frisinnade ihop med Liberalerna 2009 och bildade Liberalradikalerna (PLR/FDP), som med täta kopplingar till banker och läkemedelsindustri bekämpar samhällseliga åtaganden inom ekonomi och social sektor, samtidigt som man kraftigt vill begränsa invandringen – manifesterat med sloganen *kärlek till Schweiz med förnuft*.

Och detta i det land där Henri Dunant med stor empati grundade Röda Korset efter att ha upplevt helvetet vid Solferino 1859.

Superkapitalismen är svår att undkomma. I Genève's utkanter börjar villapriserna på tio miljoner kronor – med ett lånetak på åttio procent, och i centrum trängs klockaffärerna vars skamlöst dignande skyltfönster bjuder ut tidmätare, som placerar min Rolex Oyster i lågprisavdelningen. Lägg därtill att en ordinär bricklunch kostar hundrafemtio, en kopp självserveringskaffe femtio, och eko-kyckling fyrahundra per kilo så klarnar bilden.

Alltså åker många familjer över gränsen till Frankrike med sina jämförelsevis låga matpriser. Och hoppas att den schweiziska tullens flygande kontroller uteblir, så att man slipper betala skatt för mjölken.

Ekonomiska jämförelser är förvisso vanskliga men man räknar d att medelhushållet, två vuxna och barn, har en gemensam disponibel inkomst efter skatter och avgifter på fyrtiotusen i månaden.

Medan de riktigt rika placerar sina pengar i Banque Pictet, där det krävs en insättning på lägst nio miljoner för att få öppna konto.

På trådbussen – driven med grön energi – hem till Carabotgatan, uppkallad efter franska revolutionärer, gör man reklam för privata solpaneler i ett avräkningssystem för el som redan lockat fyrtiofyratusen Genèvebor. Vilket nästan är en fjärdedel av stadens befolkning.

Ombord på denna farkost, där man kan åka ett par tre mil för en tjuga, plockar jag åt mig gratistidningen *20 minutes*, vars redaktion lyckats med konststycket att göra en tramsfri publikation med blott tjugo procent annonser. Längre bort från svenska motsvarigheter kan man inte komma.

I dessa spalter noterar jag även att det franska språket just fått ett nytt ord. Då pekskärmen (touch screen) officiellt blev taktiltablett.

Om kvällarna spenderar vi en femtiolapp på det lokala rödvinet Dôle de Salquenen, en pinot noir som tillsammans med landets övriga vinproduktion är en angenäm upplevelse. Tillika en påminnelse om att Schweiz inte bara fabricerar högerextremister, ost, choklad, gökur och giftpinnen Mary Long. Den senare under min uppväxt marknadsförd som *hälsocigarrett*.

C-J CHARPENTIER

(Genève, våren 2011)

Bilden:

Valpropagandan fyller de schweiziska gaturummen, där ultrahögern alltjämt – och passande – presenterar sig som får...

